

ราชอาณาจักรกัมพูชา

(Kingdom of Cambodia)

1. ภาพรวมทั่วไป

กัมพูชาปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ ซึ่งปัจจุบันมีพระบาทสมเด็จพระบรมนาถ นโรดม สีหมุนี เป็นพระประมุข และมีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อกรกฎาคม 2566 ซึ่งพรรคประชาชนกัมพูชา (CPP) นำโดยสมเด็จอัครมหาเสนาบดีเดโชฮุน เซน หัวหน้าพรรค ได้รับเลือกตั้ง 120 จาก 125 ที่นั่ง และสมเด็จมหาบวรวิทย์ ฮุน มาเนต ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อจากสมเด็จอัครมหาเสนาบดีเดโชฮุน เซน ซึ่งได้วางมือจากการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานองคมนตรี

กัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านสำคัญที่มีพรมแดนติดกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร รวมทั้งเป็นประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือที่สำคัญกับไทย อาทิ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong

Subregion: GMS) ตลอดจนยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) นอกจากนี้คณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ ทวิภาคี ไทย-กัมพูชา (Joint Commission on Bilateral Cooperation: JC) ซึ่งเป็นการประชุมหารือกันอย่างใกล้ชิดทุกปี ทั้งในระดับผู้นำจนถึงระดับคณะทำงาน ดังนั้น กัมพูชาจึงเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่สำคัญของไทย ทั้งในรูปแบบทวิภาคี และกรอบความร่วมมือพหุภาคี อันสะท้อนบทบาทที่สำคัญในประชาคมระหว่างประเทศของกัมพูชา

สถิติการค้าระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ระหว่างมกราคม - กุมภาพันธ์ 2567 มีมูลค่ารวม 66,693.44 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 46.81 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยไทยได้ดุลการค้า 51,901.29 ล้านบาท

2. ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

ลำดับ ที่	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	ปี			
		2565	2566	2567 (e)	2568
1	ประชากร (ล้านคน) ¹	15.993	16.153	16.315	16.478
2	อัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละต่อปี) ¹	5.2	5.3	6.0	6.4
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ¹	28.818	30.872	33.130	35.744
4	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (เหรียญสหรัฐฯ) ¹	1,801.87	1,915.63	2,036.99	2,176.24
5	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ) ¹	5.3	2.3	3.0	3.0
6	อัตราการว่างงาน ²	0.2	0.2	N/A	N/A
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP (ร้อยละ) ¹	34.8	35.8	36.3	36.5
8	เงินลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ¹	3.580	4.145	4.353	4.570
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด (พินล้านเหรียญ สหรัฐฯ) ¹	-7.535	-0.647	-1.954	-2.141
10	ดุลการให้กู้ยืมสุทธิ/การกู้ยืมสุทธิ (ร้อยละ/ GDP) ¹	-0.880	-4.495	-3.027	-2.924

ลำดับ ที่	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	ปี			
		2565	2566	2567 (e)	2568
11	เงินทุนสำรองสุทธิ (ล้านเหรียญ สหรัฐ) ¹	17,805	20,869	23,348	25,881

ที่มา: ¹ IMF

² World Bank

3. นโยบายรัฐบาลกัมพูชา

สมเด็จพระราชาธิบดี ฮุน มาเนต ได้ประกาศใช้ ยุทธศาสตร์ห้าเหลี่ยม (Pentagon Strategy) ซึ่งเป็น แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมระยะยาว 25 ปี โดยแบ่ง ออกเป็น 5 ระยะ ระยะละ 5 ปี ประกอบด้วยการปฏิรูปที่สำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 Human Capital Development โดย การมุ่งพัฒนาการศึกษา การสาธารณสุข การกีฬา สวัสดิการ สังคม การฝึกอบรมทักษะทางอาชีพ พัฒนาสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

ด้านที่ 2 Economic Diversification and Competitiveness Enhancement โดยการมุ่งพัฒนา ภาคส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้ง ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ ภาคการเกษตร และภาค เศรษฐกิจใหม่ รวมถึงส่งเสริมการเชื่อมโยงและความมี ประสิทธิภาพในการขนส่ง โลจิสติกส์ พลังงาน ระบบ น้ำประปา และระบบดิจิทัล การสนับสนุนภาคธุรกิจเอกชน และการสร้างสภาพแวดล้อม รวมถึงกลไกทางการเงินที่เอื้อ ต่อการดำเนินธุรกิจ และการลงทุน

ด้านที่ 3 Development of Private Sector and Employment โดยการพัฒนาตลาดแรงงาน ส่งเสริม ผู้ประกอบการ SMEs ส่งเสริมการดำเนินงานในรูปแบบการ ร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) รวมถึงการ เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่สถาบันการเงิน

ด้านที่ 4 Resilient, Sustainable and Inclusive Development โดยการส่งเสริมการพัฒนาที่คำนึงถึง ประชากรทุกช่วงวัย ความเท่าเทียมทางเพศ การพัฒนา ชนบทและการพัฒนาเมือง รวมถึงการพัฒนาที่คำนึงถึงการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ

ด้านที่ 5 Development of Digital Economy and Society การพัฒนาไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล การ ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล e-Commerce และนวัตกรรมทาง

ดิจิทัล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีความ น่าเชื่อถือ

Pentagon Strategy มีเป้าหมายการพัฒนา 5 เป้าหมาย ประกอบด้วย 1) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ อย่างยั่งยืนในอัตราเฉลี่ย 7% /ปี เพื่อขับเคลื่อนให้ กัมพูชาบรรลุ Cambodia Vision 2050 กัมพูชาเป็น ประเทศที่มีรายได้สูง (High - income country) ภายใน ปี พ.ศ. 2593 2) การสร้างงานทั้งในเชิงคุณภาพและเชิง ปริมาณ และโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน 3) อัตราความ ยากจนต่ำกว่า 10% และลดลงไปให้เหลือความยากจน น้อยที่สุด 4) การพัฒนาระบบราชการให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมภาคเอกชนให้มีความเข้มแข็ง และ 5) การ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน และสามารถ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การพัฒนาภายใต้ Pentagon Strategy ได้ จัดลำดับความสำคัญ 5 ประการ (Five Key Priorities) โดยให้ความสำคัญแก่การพัฒนา “คน (people)” เป็น ลำดับแรก แล้วจึงตามด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ สำคัญทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย “ถนน (road)” “น้ำ (water)” “ไฟฟ้า (electricity)” และ “เทคโนโลยี (technology)”

ภายใต้ Pentagon Strategy ระยะที่ 1 รัฐบาล กัมพูชาได้ประกาศนโยบายเร่งด่วน 6 ด้าน ที่จะเริ่ม ดำเนินการทันที ประกอบด้วย 1) การขยายการบริการ สาธารณสุขและหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้ ครอบคลุมยิ่งขึ้น 2) จัดเตรียมการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ให้แก่กลุ่มเยาวชนที่ยากจนอย่างทั่วถึง 3) พัฒนาระบบ สวัสดิการสังคมโดยเน้นกลุ่มครัวเรือนที่ยากจน และกลุ่ม เปราะบาง 4) ประกาศใช้ Informal Economy Development Strategy (IEDS) เพื่อปรับเปลี่ยนให้ ภาคเศรษฐกิจนอกระบบกลับเข้าสู่ระบบ และได้รับ ประโยชน์จากระบบสวัสดิการสังคม 5) พัฒนากลไก ตัวกลางและระบบสินเชื่อทางการเกษตร เพื่อส่งเสริม

การเข้าถึงตลาด การสนับสนุนการผลิต และการรักษาเสถียรภาพทางราคาสินค้าเกษตร และ 6) การส่งเสริมให้ มีนักวิชาการเกษตรทั่วประเทศ และส่งเสริมให้มีระบบ สมาคมหรือสหกรณ์ทางการเกษตร¹

ทั้งนี้ กัมพูชา มีเป้าหมายที่จะพัฒนาเป็นประเทศ รายได้ปานกลางระดับบน (Upper Middle - Income Country: UMIC) ในปี 2573 และเป็นประเทศที่มีรายได้สูง (High - Income Country: HIC) ในปี 2593

4. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจ

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) คาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของกัมพูชา ณ สิ้น ปี 2567 ร้อยละ 6.0 โดยการฟื้นตัวของภาคบริการ รวมถึงการส่งออกสินค้าเสื้อผ้าสิ่งทอ และที่ไม่ใช่เสื้อผ้า สิ่งทอ อาทิ แผงโซลาร์เซลล์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ในปี 2568 และ 2569 IMF คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจ กัมพูชาจะขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 6.4 และ 6.5 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม IMF ได้วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่อาจ ส่งผลต่อเศรษฐกิจของกัมพูชา ประกอบด้วย 1) การชะลอตัวของการนำเข้าสินค้าของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจ พัฒนาแล้ว (Advanced Economies: AEs) เนื่องจาก กัมพูชา มีรายได้หลักจากการส่งออกสินค้าไปยัง AEs อาทิ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่กัมพูชาส่งออก สินค้าไปมากกว่าร้อยละ 40 ของมูลค่าการส่งออกสินค้า ทั้งหมด ดังนั้น หากสหรัฐอเมริกาประสบปัญหาทาง เศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกเสื้อผ้าสิ่งทอ ของกัมพูชาอย่างมีนัยสำคัญ 2) การชะลอตัวทาง เศรษฐกิจของจีน เนื่องจากเศรษฐกิจกัมพูชา มีความ เชื่อมโยงอย่างมากกับจีน ทั้งด้าน การลงทุนทางตรงจาก ต่างประเทศ (FDI) การท่องเที่ยว และการค้า ดังนั้น หาก จีนประสบปัญหาทางเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อ เศรษฐกิจกัมพูชา และภาคการก่อสร้างของกัมพูชาจะ ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ 3) การดำเนินนโยบาย ทางการเงินที่เข้มงวดของสหรัฐอเมริกาส่งผลกระทบต่อ เศรษฐกิจกัมพูชา เนื่องจากอุปสงค์/ ความต้องการใน

การบริโภคของสหรัฐอเมริกาลดลง ส่งผลต่อภาคการ ส่งออกสินค้าของกัมพูชา รวมถึงการดำเนินนโยบายทาง การเงินดังกล่าวของสหรัฐอเมริกา ได้ส่งผลกระทบต่อภาค การเงินของกัมพูชา ทำให้ต้นทุนทางการเงินสำหรับการ ดำเนินธุรกิจของเอกชนกัมพูชาเพิ่มสูงขึ้น 4) หนี้ ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อความสามารถ ในการบริโภคของประชาชน 5) สถานการณ์ความขัดแย้ง ทางภูมิรัฐศาสตร์ ความไม่แน่นอนในสถานการณ์ระหว่าง ประเทศจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของกัมพูชา²

IMF คาดการณ์ว่า FDI ของกัมพูชายังคงเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2567 และ 2568 จะมีมูลค่า 4,353 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 4,570 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2566 ที่มีมูลค่า 4,145 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.02 และร้อยละ 10.25 ตามลำดับ

สถานการณ์การท่องเที่ยวของกัมพูชายังคง ขยายตัว โดยในช่วงมกราคม - กุมภาพันธ์ 2567 นักท่องเที่ยวต่างชาติมีจำนวน 988,574 ราย ขยายตัว ร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดย ภาพรวมการท่องเที่ยวตลอดปี 2566 ทำรายได้ให้แก่ กัมพูชา 3.04 พันล้านเหรียญสหรัฐ (ร้อยละ 10 ของ มูลค่า GDP ปี 2566 ของกัมพูชา) เพิ่มขึ้นร้อยละ 115 จากปี 2565 ที่มีรายได้ 1.41 พันล้านเหรียญสหรัฐ

การส่งออกของกัมพูชาในช่วงมกราคม - มีนาคม 2567 มีมูลค่า 6.26 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีปัจจัยจากการส่งออกเสื้อผ้าและสิ่งทอที่มีมูลค่า การส่งออก 1.26 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.9 ทั้งนี้ ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศมีมูลค่า 12.50 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9 เมื่อ เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน³

IMF คาดการณ์หนี้สาธารณะของกัมพูชา ณ สิ้น ปี 2567 จะมีอัตราร้อยละ 36.3 ของ GDP และในปี 2568 และ 2569 จะมีอัตราร้อยละ 36.5 และ 36.3

¹ https://pressocm.gov.kh/wp-content/uploads/2023/08/PM_COM_Pentagonal-Strategy-Phase1_EN-24-Aug-2023.pdf

² IMF, 2023 Article IV Consultation with Cambodia, (Washington D.C.: IMF, 2024).

³ <https://stats.customs.gov.kh/en>

ของ GDP ตามลำดับ โดยปริมาณหนี้สาธารณะที่อยู่ในระดับต่ำดังกล่าว IMF จึงคาดการณ์ว่ากัมพูชาไม่มีความเสี่ยงที่จะประสบปัญหาสถานะหนี้สาธารณะ (Debt Distress)

หนี้สาธารณะของกัมพูชาส่วนใหญ่เป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน โดย ณ สิ้นปี 2566 หนี้สาธารณะของกัมพูชามีอัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Interest Rate) อยู่ในระดับต่ำที่อัตราร้อยละ 0.96 ต่อปี อายุสัญญาเฉลี่ย 24.16 ปี ระยะเวลาปลอดการชำระหนี้เฉลี่ย 8.05 ปี และมี Grant Element เฉลี่ยร้อยละ 44.69 ทั้งนี้ หนี้สาธารณะของกัมพูชาโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.5) เป็นหนี้ต่างประเทศ ซึ่ง ณ สิ้นปี 2566 กัมพูชามีปริมาณหนี้ต่างประเทศจำนวนรวม 11,185.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แบ่งเป็นการกู้ยืมในรูปแบบทวิภาคีจำนวน 7,188.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 64 ของหนี้ต่างประเทศ) โดยจีนเป็นผู้ให้กู้รายใหญ่ที่สุด (4,114.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37 ของหนี้ต่างประเทศ) และเป็นการกู้ยืมในรูปแบบพหุภาคีจำนวน 3,997.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 36 ของหนี้ต่างประเทศ) โดย ADB เป็นผู้ให้กู้รายใหญ่ที่สุด (2,361.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ การลงนามในสัญญาเงินกู้ ณ สิ้นปี 2566 เป็นจำนวนรวม 1,762.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1,339.22 ล้านดอลลาร์ SDR หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79 ของเพดานการกู้ยืมในปี 2566 ของกัมพูชาที่กำหนดไว้ 1,700 ล้านดอลลาร์ โดยกัมพูชาจะขยายเพดานการกู้ยืมเป็น 1,800 ล้านดอลลาร์ (2,369.47 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และ 1,900 ล้านดอลลาร์ (2,501.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปี 2569 และ 2570 ตามลำดับ⁴

IMF คาดการณ์ว่า ณ สิ้นปี 2567 กัมพูชาจะมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศประมาณ 23,348 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งครอบคลุมมูลค่าการนำเข้าสินค้าและบริการได้ 7.7 เดือน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่กำหนดไว้ที่ 3 เดือน แสดงให้เห็นถึงความมีเสถียรภาพทางการเงินและการคลังของ

กัมพูชา และคาดการณ์ว่าเงินทุนสำรองระหว่างประเทศของกัมพูชาจะเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2568 และ 2569 กัมพูชาจะมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 25,881 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 28,534 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งครอบคลุมมูลค่าการนำเข้าสินค้าและบริการได้ 7.8 และ 8.0 เดือน ตามลำดับ

สำนักนโยบายและแผน
มีนาคม 2567

⁴ Ministry of Finance, Cambodia Public Debt Statistics Bulletin 21st - Data by the end of the 2023, (Phnom Penh: Ministry of Finance, 2024).